

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
PÁLFFY JÓZSEF.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

A közönséghez.

A mai naptól fogva régi nagy alakjában, új köntösben, megújítva, fel-frissülve kapja kézhez az olvasó a **Debreczent**. A zászló, melyet ellenségeink kiakartak csavarni helyéből, ime ismét fennen lobog s hirdeti azokat a nagy eszméket, melyek Magyarország függetlenségének, szabadságának, önállóságának, jóllétének alapkövei.

Kossuth Lajos eszméinek szeretetétől, lelkesedésétől izzott negyven éven keresztül ennek a lapnak minden sora, minden betűje. E betűbarázdák utat találtak mindig, mindenkoron, minden debreceni polgár szívébe. Aminthogy igaz debreceni polgár még egyetlenegy sem lett hűtlen a függetlenségi eszméhez, azonképpen összenőtt ezen lap olvasó közönsége a **Debreczen**-nel, mely nyolc luszturn óta kifejezője annak a hazafiúi érzésnek, mely a magyar ember szíve dobbanásában gyökeredzik.

Ez a szeretet, ez a ragaszkodás tette azt, hogy lapunk új életre kelt s úgy technikailag, mint szellemileg megerősödve megalkuvást nem ismerő lelkesedéssel, buzgalommal és kitartással

indul missziójára azon az ösvényen, melyet a negyven éves fényes múlt kijelöl.

Az út telve van akadályokkal. Nehéz küzdelmekben, sulyos harcokban vagyunk és bizonyára leszünk. Hangyaszorgalommal, robotos munkával dolgozunk a haza jóvoltáért, e város érdekeiért. Nem lankasztja erőnket, nem riaszt vissza a munkától, ha amit egyik nap tiszta igazságérzettel, rajongó lelkesedéssel felépítettünk, másik nap lerombolja a rágalom, a gyanúsítás. Akkor Sisyphusok leszünk. Erőt fogunk meríteni abból a tudatból, hogy ennek a nagyra hivatott erős magyar városnak légköre szüztiszta s csak felületesen érvényesülnek benne azok a káros irányzatok, melyen most ugyszólván teljesen terrorjuk alatt tartják a közéletet.

A függetlenségi politika hirdetése mellett tehát más nagy feladat is várakozik ránk: Az igazság oltalmazása, a becsület, a tisztesség védelme. És nagyon jól tudjuk, hogy küzdelmünkbe a társadalom nagyrészének szeretete, ragaszkodása kísér. Ha ezt nem éreznők, ha ez a szeretet nem erősítene minket, kidőlnénk verejtékes harcainkban, hitünket veszítve tennénk le a fegyvert.

De átvagyunk hatva a közérdek szolgálatának önzetlen, lelkes kötelességérettől, ügyünk igazságától és nem csüggedünk. Előre és mindig csak előre!

Csak köntöse változott a **Debreczennek**. A függetlenségi szent ideálok fogják bearanyozni ezután is ennek a lapnak minden sorát. Komoly, tartalmas lapot igyekszünk ezután is az olvasó kezébe adni. Törekedünk, hogy a modern zsurnalisztika minden követelményével szépen összeegyeztetve a komolyságot, megbízhatóságot élénk, változatos, tartalmas legyen a **Debreczen**.

Programmunk ez: A közérdek szolgálata. A magyarság megerősödése. Az igazság keresése. A visszaélések ostorozása. Vallásfelekezettek közötti béke megóvása. Debrecen városának kulturális és anyagi fejlődése. A művészetek pártolása. Szenzációhajhászat nélküli gyors és pontos hírszolgálat.

A jelszavak jegyében indulunk meg s kérjük Debrecen város polgárságát, hogy jó ügyünkhöz méltóan úgy erkölcsileg, mint anyagilag támogassanak.

Lapunk előfizetési ára marad a régi. Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4.50 K.

A „DEBRECZEN” TÁRCÁJA.

Dezső.

Valaki megfogta a vállamat. Hátranéztem, csakugyan ő volt, Dezső. Épp az előbb gondoltam rá, hirtelen, minden előzmény, minden összefüggés nélkül. Mint a villám, úgy szaladt át agyamon az emléke. És most itt állt előttem, életnagyságban. Nagyon megváltozott. Arcán Krisztus-szakáll vöröslött, hátul a haja, a kabátja gallérjáig ért. Bizonyára takarékosági szempontból nem járt borbélyhoz. Pénzt is takarított, fehérneműt is. Emlékszem, diákkorában mindig feketeneműt hordott fehérnemű helyett.

Karomba öltötte karját és huzott magával. Kellemetlenül éreztem magam. Mit fognak szólni ismerőseim, ha ezzel a züllött alakkal látnak. Gyöngéden kibontakoztam karjai közül s azt hazudva, hogy sürgős dolgom van, bementem vele egy mellékutcába.

— Gyere.

S ő jött. Várta, hogy én szóljak előbb. De nem tudtam szólni, dühös voltam rá. Mit akar tőlem ez a szerencsétlen? Önkéntelenül pénztárcámra tettem kezemet; ugysis pénzt fog kérni. De csak már kérne, hogy megszabadulnék tőle!

Megálltunk a sarkon. Farkaszemet néztünk egy darabig. A szeme még a régi volt,

mély, komoly tekintetű. Így nézett valamikor régen, mikor a tanár helyrezavarta, mert nem tudta a latint könyv nélkül.

És langyos áramlat indult meg a lelkem, ben. Nini, miért haragszol erre a szegény figura? Ugy-e, milyen jó barátod volt, ugyemennyit mulattatok együtt? Egy szobában laktatok, egymás mellett ültetek a lánynevekkel összefaragcsált padon. Te kicsi voltál a nagyokban, ő meg nagy volt a kicsikben. Te kiszakadni készülő agyvelővel figyeltél a tanár előadására, ő meg azt nézte, hogy mikor görbül kifelé a tanár bokája és mikor befelé? Te fel akartad találni a perpetuum mobilét, ő meg feltalálta a sötétítő lámpát és a 16 dögölt löerejű gépet, mely meg nem mozdult volna a világért. Te törpe voltál az óriások közt, ő meg óriás volt a törpék közt. Melyitek volt a nagyobb?

— No gyere, menjünk.

Belekapaszkodtam a karjába és vonszoltam magammal. Egy hentesboltból frissen süttött hurka illata áradt ki. Láttam, hogy az orra cimpái kéjesen kitágulnak s hallottam, hogy nagyot nyelt. Bizonyosan arra gondolt, vajjon hogy lehetne a süritett hurkaszagból hurkát csinálni?

— Hol élsz most? — kérdeztem tőle.

— Itt Pesten. Azelőtt otthon voltam, falun. Segítettem az apámnak tanítani. De veszélyesnek tartották tanaimat s elcsaptak az iskolából.

Irodát szeretnék kapni. Harminc forinttal is megelegszem. Ha tudsz valahol, szólj, örökre hálás leszek érte. Már doktor vagy ugy-e?

— Az, — feleltem ajkamat bigyesztve, hogy ne okozzam neki fájdalmat.

Dezső gunyosan mosolygott. Éreztem, hogy sajnál.

— Hát ti mit csináltok?

„Ti.” A király beszél ily hangon alattvalóiról. „Ti”, akik mind többre vittük, mint ő.

— Különb, — mondta válaszomat sem várva, — menjünk ebédelni.

Egy csöpp kedvet sem éreztem, hogy vele ebédeljek. Különc volt az evésben is. Most is emlékszem első ilyen ebédjére. Érettségi után tartotta a vendéglőben. Hivatalos volt az egész osztály.

Mosolyogva, gunyolódva ültük körül asztalát. Csak ő volt komoly, ő, az evés profétája. A pincérek is hahotáztak a sarokban, de őt nem zavarta semmi.

Előbb elszitt egy szivart, azután megivott egy csésze fekete kávé, azután tésztát evett, azután hust hozatott, azután levest rendelt, azután rosszul lett.

Azóta hozzászokhatott ehhez az evési módhoz is, de nem voltam rá kíváncsi.

— Nincs valami új találmányod? — kíváncsiskodtam.

Dezső rám nézett, azt hitte gondolatolvasó vagyok. Épp új találmányairól akart beszélni

Sok pénzt megtekinthet ha ruhát vásárol **Gerőnél** legjobb férfi ruhát talál legszébb gyermek ruhák mégis legolcsóbban vásárolhat Debreczen, Piacz-u. 41. szám alatt

Néhány szó a délelőtti hivatalos órák és iskoláztatásról.

Társadalmi életünk egyik vezető tagjától kaptuk a következő igen figyelemreméltó sorokat:

A hivatalos óráknak iskoláknak és egyéb teendőknél a délelőtti időszakra összpontosítása már évek óta foglalkoztatja az elméket pro et contra! s amennyi érvet az egyik mellett fel lehet hozni, ugyanannyit tudnak a másik javára előadni s a vers vége az, hogy sem a délelőtti hívei nem kapacitálhatók, sem az eddigi rendszer mellett maradni akarókat nem lehet meggyőzni az üdvösnek tetsző reform jóságára felől. Így aztán az a helytelen állapot állott elő, hogy egyik hivatalnál így, egyik-másik tanintézetnél meg másképpen vannak a hivatalos, illetve a tanórák eirendezve s némelyik szegény családfő, de különösen a gazdasszony azt sem tudja, mit csináljon, annyiféle kell neki a házirend, különösen az ebéd étkezés idejére, számoltartani. Egy öreg ur, ki magán hivatalnok, erősen kelepcébe jutott a sok zűrzavaros beosztások miatt.

Már a reggelizést is többféle időben kell a jó feleségének készletben tartani, mert a családtagok ahány, annyiféle órákor kezdik meg napi teendőiket. De ez még hagyján, azt a kis kávéét könnyű dolog többször is egymásután elkészíteni. De bezzeg van ám baj az ebéddel. Az öreg ur hivatala reggel kilenc órától 12-ig és délután 3-tól 6-ig tart; ő tehát nagyon megszokta, hogy mire 12 óra után hazaérkezik, csakhamar leveshez ülhesse; boldogan csatlakoznak hozzá elemi iskolás és gimnázista fiai, de már kis leánya, aki Dóczyista, csak fél 2 óra tájban ér haza, mert ott délután 1 óráig, vagyis délelőttre koncentrált tanórák vannak. Hát még a felnőtt fiukkal van csak baj! az egyik a városi rendőrségnél szolgál, hol a hivatalos órák a régi rend alapján délelőtt és délután-ban megmaradtak. Ez 12 és 1 óra közt sietve haza tud jutni, de már a másik két nagyobb fiu, egyik a pénzügyigazgatóságnál, a másik a városi közigazgatásnál szolgál s mind-egyik különböző időben délután egy és két órákor vetődik haza, így aztán a szegény házi-

— Van. De becsületszavadra kell fogadnod, hogy nem szólsz senkinek. Tudod, rossz a világ...

— Kérlek. Olyan néma leszek, mint te, mikor görögéből feleltél.

Dezső nevetett.
Akkor nyugodt vagyok. Tehát hallgass. Egy önműködő fogpiszkálót találtam fel. Az ember csak a nyelvére teszi s kitörli a fogait. Két évig gondolkoztam rajta. Tervezek egy villanyos zsebórárt is. Nem lesz rajta sem üveg, sem mutató. Képzeld egy suvickos skatulyát. Minden negyed órában villamos áramot bocsát ki magából s rángásba hozza az emberi testet. Látod, ez az...

— És kéjesen mosolygott.
— Hová indultál?
— A törvénytöréshez.
— Pörösködsz?
— Nem, asszonyt keresek. Hiába bámulsz úgy rám, igenis, asszonyt keresek. Oda járok, ahol a válópöröket tárgyalják. Ott keresem az igazit. És meg is fogom találni. Ti ezt nem értitek... Ird fel a címedet, majd küldök egy fogpiszkálót. Ugy. Szervusz!

— És elszaladt. Szerettem volna mosolyogni rajta, de komoly maradtam. Szerettem volna haragudni rá, de sajnáltam.
— Ime egy ember, aki törpe akar ienni s ezt a célját sem tudja elérni...

Balassa Lajos.

asszonynak kétszer sőt néha három ízben kell naponként tálni az ebédet, a családtagok pedig a mellett, hogy nem is tudják együttesen kedélyes beszélgetésekkel fűszerezve elkölteni ebédjüket, legtöbbszörre kihűlt, melegített és áporodott ételeket elfogyasztani.

Az volna tehát az ideális állapot, hogyha úgy a felnőttek, mint a gyermekek ugyanegy időben kezdenének az ebédeléshez. Ezt pedig csak az életrendnek gyökeres megváltoztatásával lehet elérni. Még pedig a társadalom bármely osztályához tartozó családok mindegyikére nézve kivétel nélkül! Tessék úgy az urirendnek, mint a gazdálkodó és iparos osztályhoz tartozóknak, a hivatalnokoknak, állami, városi és magántisztviselőknak, a kereskedők, gyárosok s más üzletembereknek egyhangulag elnártározni, hogy ezután délután 2 órákor fognak ebédelni és nem előbb, — akkor minden nagyobb nehézség, előleges — konferenciázás, egymást kapacitálás nélkül, egy csapásra meg van oldva a kérdés! és a családokban is helyre áll a békés rend és nyugalom, míg így, sok éveknél elkeseredett meddő küzdelmei után marad minden a régi, a kérdés megoldatlan s a rend helyett összevisszaság rendetlenség! Tessék próbát tenni. Eljen a d. u. 2 óras ebéd!

Küzdelem a városi állások körül.

A pályázatok beadásának határideje lejárt.

Kik pályáztak?

Tegnap délután öt órákor járt le a városi állásokra való pályázatok beadásának határideje. A pályázatok száma jóval kisebb, mint ahogy azt előre látni lehetett. Ugy látszik, hogy sokan nem akartak belemenni a küzdelemre, mivel a közéleti szereplés után nem vágyódnak, sokan pedig azért, mivel erejüket gyengének érezték. Így aztán elértük azt, hogy az aránylag kevés pályázó közül a legtöbb ambiciózus, a közügyek iránt érdeklődő férfiu, akik elég erősek lesznek arra, hogy a reájuk bízott feladatoknak megfeleljenek.

A régi tisztviselők kivétel nélkül pályáztak. Az új pályázók között kitünő férfiakat látunk, különösen a főbb állásoknál s nagy a valószínűség, hogy ezek közül fognak kikérülni városunknak vezetői. Egyébként a pályázatok eredményét a következőkben közöljük a beadásuk idejének sorrendjében:

Polgármester: Kovács József és dr. Tüdös János.

Főjegyző: Vecsey Imre és Hajdu Gyula.
Arvaszéki elnök: Körner Adolf, Oláh Károly, Medgyaszay Miklós, Hajdu Gyula.

Tanácsnok: Bészler Károly, Király Gyula, Szabó Kálmán, Csóka Samu, Körner Adolf, Oláh Károly, Medgyaszay Miklós, Hajdu Gyula, Varga Károly, dr. Boldisár Kálmán, Koncz Ákos, Udvarhelyi Géza, Jeney Miklós, dr. Varga Elemér, Csáky János, Szabó István adópenztárnok, Nagy József pénzügyi titkár, ifj. Dávidházy János, dr. Bajer Ferenc.

Tiszti főügyész: Dr. Magoss György és dr. Szűcs Géza.

Alügyész: Dr. Dóczy Emil és dr. Kiss György.

Első aljegyző: Varga Károly, dr. Tóth Emil, dr. Varga Elemér, Kovács Kálmán, dr. Kéry Lajos, Balogh Sándor, Illés Gyula, Budaházy Jenő, dr. Harsányi Miklós, Vályi Nagy Gusztáv, dr. Barna László, dr. Komlóssy Pál, dr. Kertész István, ifj. Dávidházy János.

Másod aljegyző: Dr. Tóth Emil, dr. Varga Elemér, Kovács Kálmán, Balogh Sándor, Illés Gyula, Budaházy Jenő, dr. Harsányi Miklós, dr. Barna László, dr. Kertész István, ifj. Dávidházy János.

Harmadik aljegyző: Dr. Varga Elemér, Kovács Kálmán, Balogh Sándor, Illés Gyula, Szabó Elek, dr. Sányi László, dr. Hegedüs István, Budaházy Jenő, dr. Harsányi Miklós, dr. Barna László, ifj. Dávidházy János.

Negyedik aljegyző: Kovács János, Balogh Sándor, Illés Gyula, Szabó Elek, dr. Sányi László, H. Kiss József, dr. Hegedüs István, Budaházy Jenő, dr. Harsányi Miklós, dr. Barna László, ifj. Dávidházy János.

Arvaszéki ülnök: Medgyaszay Miklós, Varga Károly, dr. Tóth Emil, Kovács Kálmán, Szabó István, Illés Gyula, dr. Harsányi Miklós, Vályi Nagy Gusztáv.

Házi pénztárnok: Komáromy Antal, Sipos György, Koszorus Kálmán, dr. Bajer Ferenc.

Gyámpénztárnok: Sipos György, Koszorus Kálmán, dr. Bajer Ferenc, Csapó László.

Adópenztárnok: Szabó István, Sipos György, Koszorus Kálmán, Csapó László, dr. Bajer Ferenc, Hortobágyi Ernő.

Közyám: Medgyesy Lajos, H. Kiss József, dr. Bajer Ferenc, Kovács Dezső, Nagy Gyula, Szathmáry Károly.

Mátai biztos: Farkas Albert, Nagy Sándor, Kuczka Emil, Zöld István, Beér József, Baranyi István, Tóth István, Muraközy Aladár, Bernáth Lajos, Berényi Gyula, Károlyi Ferenc, Borbély Ferenc, Papp Ferenc, Soldos Gyula.

A pályázatok legnagyobb része a tegnapi napon érkezett be, úgy hogy már azt hittük, hogy nevesebb embereink pályázni nem akarnak s örömmel láttuk tegnap ezeknek neveit a pályázók között.

Ha S. B. folyó hó 10-én megjelent cikkét ez előtt 3 évvel írta volna meg a Debreceni Függetlenség Ujságban.

Dr. Tüdös János.

Kiséreljük meg annak a férfiuak a jellemrajzát megadni, aki 1908. évben a polgármesteri nem megvetendő tisztiséget a polgárság többségének bizalmából valószínűleg meg fogja nyerni.

Negyven éves, tehát a legjobb korban van. Rendben van tüdeje mája, de még a szive is. Szívükből jövő hangon vannak írva azon szép versek is, melyek nemcsak a „Debrecen” című helyi lapban láttak napvilágot, hanem másutt is hirdették, hogy ezen zseniális férfit a muzsa homlokán csókolta.

Mint a Csokonai-kör főtájkára, számos éveken keresztül szerkesztette kiváló tudással az évi jelentést. Velünk újságírókkal jó barátságban van. Egyik-másiknak pillanatnyi pénz-zavarát elfelejti, de teheti is, mert sohasem játszik alsós.

Minden évben elmegy külföldi tanulmány-utrá. Drezdában, Lipcsében, Münchenben gyönyörködik. A meseszertien szép kertekben és szellemi szemével már előre látja, hogy milyen gyönyörű parkot fog létesíteni Debrecen főterén, mely még szebb lesz a városháza előtti parknál is, már pedig annál szebbet nem pipált Európa.

Mint igazi modern ember, mindenesetre pályázni fog Nánási Kovács Józseffel szemben, már csak azért is, hogy debreceni illetőségű és hogy megválasztása esetén felépíthesse a kul-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárban — Ára üvegenként 4.— korona.

tur palotát, mely Józsi bácsi szerint felesleges. Felesleges, mint a városi muzeum és több más kulturális intézmény.

A közigazgatáshoz éppen annyit ért dr. Tüdös, mint Józsi bácsi értett megválasztásakor, aki ellen el kellett bukni ellenfelének, mert az 6 évi főjegyzősége alatt kezdett a közigazgatáshoz érteni.

Igaz, hogy bizonyos klikk szerint már fene mód kezdett érteni és nemcsak 25,000 koronát gyűjtött a Kossuth-szoborra, hanem kivette a gázgyárat is az augsburgi kezéből, ami sokaknak nagyon fáj, de nagyon fáj.

Hát csak jöjjön is az az idő, mikor Tüdös lesz a polgármester, mert Józsi bácsi nem szereti az újságot. Ezek a fránya újságírók se a Boda-vacsorát nem titkolták el, sem a pecsét eltávolítását a városházán. Pedig Józsi bácsi nagyon szigorú. Csak akkor sir, ha az újságírók lerántják. Ekkor aztán a tanácsban elpanaszolja, hogy: megint bánt mán ez a Béla, pedig már meg is kínáltam a tiszteletbeli segédlevéltárnoki címmel.

* * *

Igy irt volna mintegy három esztendővel ezelőtt S. B. aki jobban ért a köpenyforgatáshoz, mint a Szentessy János uram fekete kutyája az ugatáshoz.

A felhatalmazási ülés.

A képviselőház ülése.

Alig 15—20 képviselő jelenlétében nyitja meg 10 óra után az ülést. Kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, Darányi Ignác földmívelési miniszter, Günther Antal igazságügy-miniszter vannak jelen.

A jegyzőkönyvet Zlinszky István jegyző olvasta fel, a Ház hitelesíti. Elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után az igazságügyi bizottság előadója betérjeszti a főudvarnagyi bíráskodásról szóló bizottsági jelentését terjeszti be az 1907. évi zárszámadásról.

Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe újabb Nagy György és Lurmin György jegyeztek be interpellációt. Azt beszélük, hogy Apponyi miniszter már ma válaszol Eitner Zsigmond interpellációjára a győri kizárt tanítójelöltek dolgában. Az ügy egyébként már az elintézés stádiumába jutott, amennyiben a kizárt növendékeket vissza veszi a püspök az intézetbe.

Elfogadták harmadszori olvasásban a tegnapi letárgyalt javaslatokat és áttértek a felhatalmazási törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására.

Mihályi Tivadar nemzetiségi az első szónok, ki elismerését fejezi ki Polónyi Géának tegnapi beszédéért, neki mindenben igazat ad. Kijelenti pártja nevében, hogy bizalmatlan a kormánnyal szemben, a javaslatot nem fogadja el, mert a kormány politikája a nemzetiségek elnyomására irányul. Állást foglal a pluralitás ellen, mert annak alapján a népképviselőt eszméje szenved sérelmet.

Holló Lajos beszéde.

Holló Lajos: Nem akar foglalkozni Polónyi beszédének a választói reformra vonatkozó részével, mert meg van győződve arról, hogy a belügyminisztert a legtisztább nemzeti és hazafiai érzés vezette e javaslat megalkotásánál. A külpolitikai helyzetet fejtegeti, kijelenti, hogy nem fog bírálatot mondani az annexió nyomán támadt mozgalom fölött, nehogy beszédéből, azt félre értve ellenségeink tökélt covácsoljanak. Mindkét országra nézve szerencsétlen időben hozták elő a bosnyák kérdést. Vázolja az európai hatalmak helyzetét. Könnyű az uralkodónak rendeletet kiterjeszteni szuverenitását idegen országra, de minden ilyen jogkiterjesztés súlyos anyagi és kulturális áldozatokkal jár.

A külügyi helyzet egyáltalán nem megnyugtató, óriási összegre van szükség a fejlődésre. Míg azelőtt primitív katonaság nem terhelte túl a nemzetet, addig ma a fejlettség magas fokán állva, súlyosan megterheli a nemzetet a katonaság fenntartása. Már pedig ezt csak úgy bírja el a nép, ha fejlett gazdasági és ipari politikát üzünk.

Elismerését fejezi ki a kormány iránt azért a törekvésért, hogy a terhek egy részét a szegényebb néposztály vállairól a tehetősebb társadalmi osztályra tereli át. Ezzel az arányosabb teherviselést mozdítja elő. A nép érdekében szociális alkotásokat sürget. — Meg kell erősíteni nemzeti szervezetünket, amely megdöntse az ellenünk irányuló támadásokat. A magyar föld egyre jobban kiesik a kezünkől, különösen nemzetiségi vidéken. — Ott a pap, jegyző, tanító mind nemzetiségi érdekeket szolgál. Szükség van ezeken a helyeken olyan egyénekre, akik a nép barátai, akik bajaikban tanácsot adnak, betegségeikben istápolják és politikai tekintetben felvilágosítják a népet. Ez a szervezet célja, ezáltal nagyon sok veszendőbe menő magyart lehet megmenteni a magyar állameszmének. Más országban nem fenyegeti a nemzeti életet az a veszedelem, hogy idegen országban szemébe vágják alkotmánya viszásságait. Mi történné, ha francia ember Németországban szidná a francia alkotmányt.

Polónyi Géza: Nálunk hatósági ellenőrzés mellett teszik.

Holló Lajos nem tartja jogállam intézményeivel megegyeztetőnek, hogy egy nemzetközi csöcselék, sőt idegenek is a terrorizmus minden eszközével lázitsanak a nemzeti egység ellen. A legerélyesebb eszközökkel kell az ilyet megtorolni.

Súlyos csapás erre az országra a mindjobban fokozódó felekezetieskedés, melybe ha elmerülünk, évtizedes visszafejlődés következik. Ha van felekezeti sérelem, nyomban orvosoljuk, mielőtt egyesek politikai érdekből felekezeti alapon szétdarabolják az országot.

Attér ezután a városok és a városi tisztviselők anyagi helyzetének javítására. A városok fejlesztését nagyon fontosnak tartja. — Az ülés folytatását lapunk más helyén adjuk.

A „Debreczen“ karácsonyi érdekessége

Körkérdés a közönséghez és a szintársulat tagjaihoz.

Negyven év óta fennálló lapunk mindig lelkes támogatója volt az irodalmi, művészeti törekvéseknek. Hosszu pályafutása alatt nem egy vitás kérdés tisztázásához, megfejtéséhez járult hozzá s így csak a mult tradícióihoz akarunk hűek maradni, amikor ismét egy olyan általános érdeklődésre joggal számot tartható kérdést vetünk fel, amely még nagyon távol áll a megoldástól.

Melyik drámai műfaj felel meg legjobban a közönség izlésének?

Erre kérünk feleletet a nagy közönségtől és a szintársulat tagjaitól.

Annál inkább számíthat ez a dolog nagy érdeklődésre, mert nálunk éppen aktuális. — Loyális színházi politikánkban mindig a komoly drámai műfajt követelik s a közönség mégis a lenge Muzsra alkotásaira, az operett, a bohózat előadásokra tódul. Mindenki legjobbat meggyőződése szerint ítélhet s mondhatja el véleményét, amelyet névaláírással folyó hó 20-áig kérünk szerkesztőségünk címére beküldeni. A beérkező válaszokat lapunk karácsonyi számában fogjuk közölni, amelynek ez által is nem mindennapi érdekességet óhajtunk kölcsönözni.

Mozgósítják-e a debreceni ezredeket?

Csak tavasszal.

Az elmúlt hetekben Boszniában rendelt katona csapatok danájától volt viszhangos az ország minden pályaudvara. A hadvezetőség több mint tíz ezer embert mozgósított az anektált Bosznia-Hercegovinába. Ilyen körülmények között érthető a debreceni közönség aggodalomteljes érdeklődése, hogy vajjon mikor kerül sor a debreceni ezredekre, mikor viszik le a debreceni fiukat a görbe hegyek országába, hol minden hegyszakadékból a gyilok százféle neme várakozik rájuk.

Megnyugtathatjuk a debreceni közönséget. Aggodalomra nincs ok, legalább egyelőre. Katonai körökből vesszük ugyanis azt az érdekes értesítést, hogy a debreceni ezredek közül tavasszal előbb semmiesetre se küldenek le egyetlen katonát se Boszniába. A hadvezetőség ugyanis figyelemmel van arra, hogy a Boszniában már tűzpróbát kiállt háziezredünk felelenn van Bródban. De hogy a háborus veszedelem pedig nem is lehet olyan nagy, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy biztos tudomásunk szerint még bródi 39-es zászlóaljok tartalékosait sem hívták be, illetőleg még ezt az ezredet sem emelték fel felemelt békelétszámmra, mint más hazai magyar ezredeket.

Tavasszal már komolyabb lesz a helyzet. Téli háborura nincs kilátás, ezt nem meri megkísérteni egyik fenekedő ellenségünk sem, hanem virágfakadáskor alighanem vérrózsák nyílnak a Balkánon. A debreceni állomás parancsnokságnál is egy tavasszal végbemenő mozgósítás tervei vannak készen. E tervek egész odáig terjednek, hogy szükség esetén mozgósítva lenne mindahárom debreceni közös ezred s helyőrségnek csak a honvédség maradna. Remélhetőleg azonban erre nem kerül sor, bár az is bizonyos, hogy az annekszió bonyodalmaik békés uton aligha lehet már elintézni.

SZÍNHÁZ.

Színházi esték.

Irja: N—y V—s.

Az ördög—Csókkirály.

Molnár Ferenc ismert és érdemén felül kedvelt vígjátékát. Az ördögöt ujtították fel kedden. A polgári házaknál kedden a vasárnapi pompás káposztát szokták felmelegíteni és az kedden még pompásabb, de Az ördög felmelegítése, bár a külső siker minden kívánatos jele kísérte — mégsem mondható pompásnak, mivelhogy friss korában sem jól kotyvasztó-dott össze!

Ennek a darabnak szervei hibái vannak, nem azért, mintha a benne történők a végeredményben nem lennének valószínűek, — oh a szerelmes asszonyok ballépései nagyon is reális valóságok, hanem a beállítás és a kivitel azzal a testet öltött rossz szellemmel kissé erőltetett. Ujánk sem mondható az alap gondolat, mert a könyvek könyvének, a bibliának az első lapján is ilyesmi történik, bár ott még az emberiség számbeli korlátozottsága miatt a házasság keretein belül, de ki tudja, hogy egy másik férfi létezése már ott nem szabta volna-e meg a házasságtörések örök sablonját?!

Morális szempontból minden házasság az ördög műve, és ez jó altatója a hölgyek amugy is álomkóros lelkiismeretének, node azért a bűnös asszonyok a megmondhatóinak, hogy ilyen esetekben a jobb részt bizony maguk élvezik, kettesben, abban a biztonságban, hogy hiszen azt még az ördög sem tudja meg. Szóval az ördög nincs szükség.

Az 1908-as nagy divat a — tull és selyem muszline — továbbá ajánlom Messaline, Rádium, Taft, Crêpe de Chine, Eolienne, Vorlo, Schott, Chinè, Pekin, Damaszt. Megrendelések bármely nyelven intézendők Seiden-Fabrik Hennenberg Zürich, a német császárné udv. szállítója. III.

Társasági és báli selyem

bluzok és ruhákra, minden árban, továbbá mindig a legújabb fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 75 krtól 11 frt 35 kr.-ig mként. Bérmentve, elvámolva, házhoz szállítva. Minta postafordultával.

Ebben a darabban sem szükségszerű a szereplése, inkább csak arra való, hogy a bűnök útján biztosan járó emberek logikájának szöcsöve legyen és egy pár cinikus, de egyszerűségi szellemes mondással tarkítsa egy asszonyi ballépés meglehetősen szürke történetét.

Az előadás folyékonyan gördült, Zilahy kitünő őrögg volt, de a sugót figyelmeztetjük, hogy az őröggel való cimboráskodásnak nem szokott jó vége lenni, lehetséges azonban, hogy tévedünk, mert tán ez alkalommal megfordítva volt — de ez sem jó! Hahnelt, Huzellát, Báthoryt nem kell dicsérni, ellenben jóleső érzéssel jegyezzük fel, hogy Ternyeinek volt egy pár őszinte, affektálatlan hangja és nagyon szeretnénk, ha ezt a jól eső érzésünket ezután is zavartalanul élvezhetnénk.

Stojanovics regényes daljátékát a Csókirályt láttuk csütörtökön este. A szegény csipkeverő szeret egy gazdag polgárlányt; ez házassági akadály. A királynő gyermektelen; mit csináljon, hát egy évi záros határidőre magához varázsolatja a csipkeverőt, amely varázslatnak eredményét két pontban foglalhatjuk össze; először a királynő kap trónörököszt, másodszor a csipkeverő kap grófságot. A logikai összefüggés — államtitok! Végeredmény: a gróffá lett csipkeverőhöz szíves örömet hozzáadják a gazdag polgárlányt. Függyöny! Ez a librettó bölére eresztett meséje. A mese eme szűkös zónaadagját a zene izletes generálzatja teszi élvezhetővé, no meg egy kis balletgarnitúr, amit a közönség megismételtetett, hogy némi kárpótlást szerezzen a husosabb részek hiányaért. Zilahyné gyönyörűen énekelt, Rózsa Lili temporementumosan táncolt, Kemény megismételte hatásos luciferi kacagásait és Gyöngyi Izsó bebizonyította, hogy okos embernek bakter a neve, különösen ha kuplét énekel bőven és volt helyi nagyságokat imitál majdnem életlenül. Erről a darabról legyen ennyi elég.

Műsor:

Vasárnap d. u. „Gyermek“ színmű. Bérletszünet.
Vasárnap este „Csókirály“ regényes daljáték. Bérletszünet.
Hétfőn „Nagymama“ operette. C. bérlet.
Kedden „Manfréd“ drámai költemény. A. bérlet.
Szerdán „Simone“ színmű. Ujdonság. B. bérlet.
Csütörtökön „Simone“ színmű. C. bérlet.
Pénteken „Három pár cipő“ énekes bohózat. A. bérlet.
Szombaton „Dollárkirálynő“ operette. B. bérlet.
Vasárnap d. u. „Trapezunti hercegnő“ operette. Bérletszünet.
Vasárnap este. „Nincs elvámolni valója? bohózat. Ujdonság. Bérletszünet.

* **Dr. Kacsóh Pongrác sikere.** Dr. Kacsóh Pongrác a „János vitéz“ koszos zene-szerzője, „Maryann“ címmel egy új operettet irt, amelyet nagy tetszés mellett szombaton mutatott be a budapesti Királysínház. A darab muzsikájáról a fővárosi kritika rendkívül hízogően emlékezik meg úgy, hogy sokan a várva várt operette-slagert látják benne. A Debrecenben széles körű ismeretségek örvendő dr. Kacsóh Pongrác sikerének őszintén örvendünk s reméljük, hogy Zilahy igazgató ur az első között lesz, akik Kacsóh operettejét a vidéken bemutatják.

* **Három pár cipő.** Berta énekes bohózata, mely az első előadásán olyan szép sikert aratott és Zsignondi Anna gyöngékedése miatt leszorult a műsorról, jövő hétre újból műsorra van tűzve az első előadás szereplőivel.

* **Műsorhírek.** Az igazgatóság jövő hétre két ujdonságot tűzött ki egyszerre. Az egyik Brioux világhírű nagyhatású, szenzációs drámája, Simone. A másik piros színlappal a híres kacagtató és erősen pikáns bohózat, a Nincs elvámolni valója?

Mégis csak Debrecené a Bocskai-serleg.

Utazás egy értékes-dij körül.

Sport köröket még mindég élénken foglalkoztatja a Debreceni Torna-Egyiet ez idei, szeptember hónapban lezajlott országos torna versenye, amelynek legértékesebb díját, a Bocskai-serleget, a legtöbb pontot elért D. T. nyerte el. A versenyen résztvevő fővárosi és vidéki sport egyesületek azonban sehogy sem akartak belenyugodni a D. T. sikerébe. A legkisebb dolgokban is szabálytalanságot kutattak, kerestek, csakhogy a D. T.-ét megfoszák attól a dicsőségtől, hogy a Bocskai-serleg az övé legyen. Azon lovagoltak, hogy a D. T. a megállapított határ időn belől fuzionált a D. A. A. C.-al s csak így érte el azt a meglepő eredményt.

Óvást is emeltek ellene s az ítélkező fórum felületes bíraskodás után azt a határozatot hozta, hogy a Bocskai-serleg nem illeti meg a D. T.-ét. A D. T. azonban jogos igazságának érzetében természetesen nem hagyta annyiba a dolgot, hanem megfelebbezte az ítéletet.

Most érkezett le ebben az ügyben a válasz, amely szerint a Bocskai-serleg végérvényesen a D. T.-é birtokában marad s így rehabilitációt nyert a tornaegyesület.

A zsványkirály a bíróság előtt.

Csalás az alispán nevében.

Érdekes főtárgyalás.

A debreceni kir. törvényszék előtt ma egy országos rabló állott több rendbeli lopással, betöréssel, csalással vádolva. — A vádlott nem valami közönséges ember. Banya Lászlónak hívják, de a büntettesek világában a „zsvány király“ melléknevet nyerte. Ezt a címet meg is érdemli, mert eltekintve attól, hogy már vagy 24 büntetésben ítélték el a különböző hazai bíróságok, most is tizenegyre büntetett volt vádolva.

Banya László ugyanis szeptember 23-án került Debrecenbe, a szamosújvári fegyházból, hol gyilkossági kísérlet miatt ült. Három napig élt szabadon és ezt a kis szabadidőt alaposan felhasználta. Legelőbb is bement Ungváry Imre Dégenfeld-téri hentesüzletébe és ott egy szekér lucernát kínált megvételre. Miután meglelt az alku, Banya László kiment a szénvásárba és ott megvett egy szekér szénát azzal, hogy azt Kovács Gyula alispánhoz viszik és ott ki lesz fizetve. A szekér lucernával elindultak. Banya László Ungváry Imre üzlete előtt megállította a szekeret és bement az üzletbe, hol a szekeres tudta nélkül eladta a lucernát és a pénzzel megszökött.

Másnap Molnár Lajosné lakásáról egy 160 korona értékű varrógépet lopott, majd egy sereg betörést követett el, míg végre a tizediken rajtavesztett. Schwarc Netti lakására tört be és ekkor rajtaérték s nagynehezen minden végekezése dacára elfogták. Az öt üldöző rendőrökre ugyan rálőtt, de szerencsére a golyó nem talált.

Banya László a bíróság előtt beismert mindent. Nem is volt célja a tagadásnak, annyi volt ellene a bizonyíték. A bíróság két és fél évi fegyházra ítélte. Banya ur, mint jó betörőhöz illik, megnyugodott az ítéletben.

Ábrányi Emil Debrecenben.

A csokonai kör ünnepe.

Megirtuk már lapunkban, hogy Ábrányi Emil december közepétől vendége lesz Debrecennek. Most már egészen bizonyos, hogy a nagy költő kedden, december 16-án Debrecenbe érkezik.

A látogatás eredeti célja az, hogy Ábrányi végignézze lord Byron megrázó drámáját: Manfrédi, melyet a költő fordított magyarra. A déli gyorsvonattal fog érkezni Ábrányi Emil felesége társaságában s valószínű, hogy kellő fogadtatásban lesz része.

Az élelmes Csokonai-kör megtudván, hogy Ábrányi Debrecenbe jön, fölkererte a költőt egy felolvasásra. A költő engedett a kérésnek s e célból rendez a kör felolvasó ülést december 15-én a Royal nagytermében. Az ülés bizonyára népes lesz, mert tódulni fognak oda az Ábrányi tisztelők. Az ülés műsorát hiteink között hozzuk.

Élvezni fogja tehát Debrecen város közönsége a nagy költő társaságát egy rövid ideig s abban a tekintetben, hogy ezt teheti, az érdem egyedül Zilahi Gyuláé, miután az ő hívására jön Ábrányi Emil Debrecenbe.

A felolvasó ülés programja a következő:

1. A vendégek üdvözlése.
2. A karacsáj föld és népe. Uti képek; irta és felolvassa: dr. Pröhle Vilmos, egyetemi m. tanár, a Csokonai-kör tagja.
3. A magyar nyelv. Irtá: Ábrányi Emil; szavalja: Huzella Irén, a városi szintársulat művésznője.
4. Újabb művek; vers és próza. Irtá és felolvassa: Ábrányi Emil, a Kisfaludy- és Petőfi-társaság tagja.

HIREK.

— **Uj regényünk.** Mai számunkban új regény közlését kezdjük meg, „A nagy rejtély“ címen. Uj regényünk bár külföldi fordításból származik, magyar vonatkozású, feltétlen irodalmi nívón áll s az olvasó érdeklődését és figyelmét utolsó betűig leköti. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Árverés a szegényházban.** A városi szegényházban f. hó 16-án árverés lesz. — Kiselejtett dolgok kerülnek árverelés alá.

— **Miskolc város ünnepe.** Miskolc városa hétfőn fogja megtartani első törvényhatósági közgyűlését. Ezen ünnepélyes alkalomból Debrecen város is képviseltetni fogja magát. Hir szerint a várost Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző fogja képviselni.

Karácsonyi és ujévi

ajándékokat

igen olcsón lehet beszerezni a Debreceni Nagy Áruházban. Menyasszonyi kelengyék és női felöltők.

Gelbmann és Rosenfeldnél

DEBRECZEN, Piacz-u. 19. sz.

COGNAC

~~~~ Óvakodjunk utánzatoktól. ~~~~
Bevásárlásnál határozottan **Gróf Keglevich István utd.** hirneves gyártmányait kérjük.

••••• Bel- és külföldön kizárólag díszoklevéllel kitüntetve. •••••

— **Hírek a kamarából.** A kamara ez évi utolsó közgyűlése a jövő hét péntekén, 18-án lesz. A kamara közös bizottsága szerdán, 16-án tart ülést. A fémipari szakiskola felügyelő bizottságába 1908—1911. év tartamára a következő tagokat nevezte ki: Elnök Kovács József polgármester, tagok: Szabó Kálmán országgyűlési képviselő, kamarai elnök, Szávay Gyula kamarai titkár, Aczél Géza városi főmérnök, Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök, Losonczy János épület- és műlakatos, Varjassy Imre kovácmester. A város részéről Oláh Károly és Bészler Károly tanácsnokok. A kamara részéről Stégmüller Árpád alelnök, Piros Béla lakatosmester, beltag.

— **Isteni tiszteletek.** Ma vasárnap az ev. ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az isteni tiszteletek: a Nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész, a Kistemplomban Baróthy István s. lelkész, Kossuthutcai templomban Szele György lelkész, Ispoltai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, Csapókertben Kovács János népiskolai felügyelő Homokkertben Sárközy Lajos szénior, Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — A róm. katli. templomban reggel 6 órakor csendes sz. mise, 7 órakor csendes sz. mise, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjúság részére csendes sz. misét mond, 9 órakor az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utána szent beszéd, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek sz. misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12-kor csendes sz. mise. Délután fél 3-kor Gróh Ferenc prépost, plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor Iytánia, utána rózsafüzér, 5 órakor a Jézus szentséges Szive társulatának hónapos ájtatossága. szent beszéd körmenet és Iytánia. — Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s. lelkész végzi.

— **Debreceni tanítóképezdészek a győriekhez.** A debreceni ref. tanítóképezde negyedéves növendékei a következő távirattal üdvözölték a kizárt győri negyedéves képezdészeket.

„Hazafias magatartástokért fogadjátok a debreceni ref. tanítóképezde negyedéves növendékeinek szívből jövő üdvözlését.”

— **A szabad iskolában** holnap, hétfőn d. u. 7—8-ig a gyermekágyi lázról dr. Czákó Zsigmond nőgyógyász folytatja előadását az ipartestület dísztermében. (Simonffy-u. 1c) II. emelet.

— **A siketnémák karácsonya.** A siketnémák helybeli intézetének 73 szegény, szerencsétlen növendéke mint minden évben, akként az idén is várva-várja a szent karácsony eljövételét. Aki már tud közülük imádkozni, még imájában is könyörög, hogy el ne felejtkezzék róla az angyal. Azért a róluk gondoskodó egyesület igazgató-tanácsa ez uton is nagyon kéri a jólelkű emberbarátokat, a szegény gyermekek pártfogóit, hogy a siketnémák karácsonyfájára adakozni kegyeskedjenek. Akár pénzbeli, akár természetbeni adományokat hálás köszönettel fogad az intézet igazgatósága, Csapó-utca 35. sz. alatt.

— **A mértékhitelítő hivatal állami kezelésben.** A mértékhitelítő hivatal tudvalevőleg ezután az állam veszi kezelésbe. Az átvétel január 12-én fog megtörténni. Az erre vonatkozó szerződéseket most készítik a városi főügyési hivatalban.

— **A kamara új fogalmazója.** A kamara pályázatot hirdetett, magas képzettség mellett egy 3000 kor. évi fizetéssel ellátott fogalmazói állásra. Az állásra 22 pályázat érkezett be s az elnöki tanács tegnapi ülésén döntött a választás dolgában. Az állásra dr. Radó Rezső debreceni ügyvédjelöltet választotta meg, aki kitünő előképzettséget s megfelelő szakavatottságot igazolt.

— **Második iparművészeti előadás.** A kereskedelmi és iparkamara és az Országos Magyar Iparművészeti Társulat együttesen rendezett első iparművészeti előadása oly kiválóan sikerült, hogy a közönség nagy érdeklődéssel tekint a második előadás elé, melyet december hó 15-én, kedden délután négy órakor az Uránus-színházban Czákó Elemér dr., az Országos Iparművészeti Múzeum tisztviselője, a kiváló iparművész fog megtartani. Az előadást gazdag sorozatu vetített képek (mintegy 70 kép) fogják még érdekesebbé tenni, de egyébként is igen érdekes lesz témájánál fogva is, mely a modern egészséges művészi izlés alkotásait mutatja be az idők folyamán felburjánzott izléshibákkal szemben. Még egy másik helyi vonatkozású érdekessége is lesz az előadásnak. A közönség köréből hangzó kívánságra, a rendezőség vetítve bemutatja a világszerte sok diadalt szerzett híres debreceni amateur-fényképező művész: Haranghy György számos gyönyörű eredeti színes fényképfelvételét. A rendezőség annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy Iparművészeti Társulat helybeli tagjai ismét díjtalanul kapnak családtagjaik részére is jegyeket a kamara titkári hivatalában (Fő-utca 69. szám, I. emelet). Minden jegy számozott s föntartott helyre fog kiadatni.

— **A képkiallítás bezárása.** Ma este 7 órakor rekeszti be ünnepélyesen Veszprémy Zoltán főispán, egyesületi elnök, a műpártoló egyesület által a városháza dísztermében rendezett s minden tekintetben várokozason felül sikerült képkiallítást. Az ünnepélyes bezárást séta hangverseny előzi meg, melyet Rácz Károly tart az ő országhírű zenekarával. Az ünnepélyes berekesztés után a vásárolt képek azonnal elvihetők, de legkésőbb hétfőn estig el kell hogy vitessenek, mert ez időn túl értük a rendőrség felelőséget nem vállalhat. — Miután ma az utolsó nap, jól teszi mindenki, ki e remek tárlatot még meg nem nézte, ha azt a nap folyamán megtekinti s esetleg vásárol karácsonyi ajándékul, a mi által előmozdítja még mindig nehézségekkel küzdő képzőművészetünket.

— **Meghívó a tisztújító közgyűlésre.** A december 17-iki tisztújító közgyűlésre a főispán a következő meghívót küldte szét: Meghívás Debrecen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának folyó 1908-ik évi dec. hó 17-dikén — csütörtökön — délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó tisztújító közgyűlésre. Tárgyak: 1. Kijelölőbizottság megalakítása. 2. Tisztújítás. Debrecen, 1908. évi december hó 9. Veszprémy Zoltán főispán.

— **Eljegyzés.** A debreceni honvédtisztikar egyik rokonszenves, kedvelt tagja Ollinger Béla honvédhadnagy tegnap tartotta eljegyzését Csanak Margittal, Csanak József tekintélyes nagykereskedő bájos, szeretetreméltó leányával. A tiszta igaz szerelem szőtte frigyhez a rokonok, jóbarátok s ösmerősök őszinte szerencsekívánatai fűződnek.

— **A hajduböszörményi robbanás.** A hajduböszörményi acetilén robbanás, amely Marusán Dániel tanár házában történt, még mindig foglalkoztatja a böszörményieket. A robbanás két áldozata közül Marusák Dániel már jobban van, de rokona Tilicky Gizetta állapotja rosszabbra fordult. A szerencsétlen leány az égési sebeken kívül súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Több orvos látogatja naponta, de még nem tudják megállapítani, vajjon nem lesz-e áldozata a robbanásnak.

— **Beszélő képek.** A közelgő karácsonyi ünnepekre mi sem figyelmeztet bennünket jobban, mint az üzletek fényesen kivilágított kirakatai. A Piac-utca hosszában szebbnél-szebb ajándéktárgyak ingerlik az arra sétáló közönséget. A sok szép kirakatok között az érdeklődés központját Letzer József genialis fényképésztünk naponta változó művészi fényképkiallítása és az ott elhelyezett festmények képezik, amelyeknek reggeltől napestig rengeteg bámulója akad.

— **Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth-u. 4.**

— **Árva** uri leány éves bizonyítvánnyal bármely megfelelő állást elfoglalna azonnal. Czim Máv. műhely 8.

— **Bálbizottságok figyelmébe** ajánlja kiváló szép táncrend készítményeit Dávidházi Kálmán és Társa könyvkötő és díszműves üzlete, a hol egészen új modorban, művészi kivitelben készülnek táncrendek és rendezőjelvények.

— **Vigyázzon!** Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni, Bádógos-u. 4.

— **Kardos László** Debrecen Kossuth-utca 9. ajánlja különleges karácsonyi czikkeit, szép, jó és olcsó kikészítésben. Továbbá tudatja, hogy az évvégével szokásos alkalmi czikkek december 16-tól eladásra kerülnek.

— **Egy liter** szalon petroleum 12 krajcár készpénz fizetés ellenében Félégyházi János fűszer üzletében, Piac- és Miklós-utca sarok.

— **Percel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám.

— **Jutányos vétel.** Egy 25 effectiv lóerős szívógázmotor, egy drb. egy járatu malom, 48 collos kövel továbbá 2 drb. keverésre is alkalmas dagasztó gép (Werner és Peleiderer szabadalma), szijjak, szijkerekek és transmissió, egy drb 32 hectoliter űrtartalmu vastartány, mindez teljesen jó állapotban 2 évi. használat után, több melasos hordók eladók. Czim a kiadóhivatalban.

— **A kinek nincs téli kabátja,** de pénze sincs, forduljon Kaiser Salamonhoz, Hatvan-utca 2.

— **Tajtékpipák,** hermónikák, cipők, csizmák, kézi- és láda-kufferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban, Bádógos-u. 4.

Modern fényképek, fényképes levelező-lapok, fénykép nagyítások, olajfestésű arczképek művészies kivitelben **VAMOSER** és **BURG** műterem **DEBRECZEN,** Egyház-tér 3. szám alatt (a nagytemplomnál.)

Nincs már gondja

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet mindennemű fegyvereket, gramafonokat hangszereket, fényképező gépeket, látszóveket és valódi Meidinger kályhák, a minták láthatók **Schwartz** féle pipa üzletben a városiázzal szemben. — Levélbeni meghívásnak elegend teszünk. — Discretió biztosítva.

— **Öngyilkos katona.** Tegnap reggel öngyilkosság történt a nagyváradai várban. — Reggel hat órakor agyonlőtte magát a 37. gyalogezred egyik közlegénye, Farkucz György aki az első századnál szolgált. Mult októberben kellett volna szolgálatát megkezdenie, azonban azonosan egészségi okokból szabadságot kaptak a gyöngye legényét. Magabazárkózott ember volt s míg ma golyót röpített szívébe. — A boldogtalan katona nyomban meghalt. Öngyilkosságának oka hír szerint szerelmi bánat volt.

— **Veszettkutya a tárgyalóteremben.** Szatmárról sürgönyzik: Erdőd községben Mayer Frigyesné veszett kutyája több falubeli ebet mart meg. A veszett ebek eddig 12 embert haraptak meg. Egy veszett kulya tegnap behatolt a jórásbíróház épületébe és a tárgyalóteremben a felek közül négy embert megmart. A sebesülteknek állapota igen súlyos, többet közzülők felszólítottak a Pesteur intézetbe. A faluban nagy a rémület. Az emberek felfegyverkezse járnak.

— **A Ház munkarendje.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy tegnap Wekerle miniszterelnök hosszabb ideig tárgyalta Justh Gyula házelnökkel. A tanácskozások során a képviselőház munkarendjéi állapították meg. E szerint a Ház az appropriációs törvényjavaslat után befejezési üléseit. Azután pedig a karácsonyi szünet következik, mely január 18. tart.

— **Ideg és izomerősítő svédgymnastika** (Nem Zander-féle.) Debreczenben. Magvassy Pál nyug. torna tanár, városunkban három havi kurzus **Batthyányi-utcza 3. szám alatt nyit.** Ezen üdvös intézetet a nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk, mert az orvosi tudomány már régen megalapította, miszerint a svédgymnastika gyakorlatok az emberitést szervezetére a legjobb és a legjótékonyabb hatással bírnak. Az intézet megnyílik decz. 14-én.

— **Schaf János táncmester** az új tánczstanfolyamát az iparos osztály részére 14-ikén hétfőn, a gazdálkodó ifjak részére 22-ikén kedden, nyitja meg. Karácsony mindkét napján estélyt rendez.

— **Bogáti Hajdu Lajos dr.** szülész és nőgyógyász. Rendel délelőtt fél 9 órától 11-ig, délután 3 órától 5-ig. Szent-Anna-u. 5. sz. (Gondi-ház.)

— **Vizvezetési, fürdő, csatornázás és szivattyú berendezéseket gyorsan szakszertüen készít és javít jótállás mellett, Wilhelm Ede, Hatvan-utcza 4.**

Bosnyák-bál.

Az idei szezon legsikerültebb mulatságai közé tartozik kétségkívül az Izraelita Nőegylet tegnap esti Bosnyák-bálja. A Bika pazar villanyfényben uszó dísztermét a legdizesebb elite-közönség töltötte meg, akik között ott láttuk városunk notabilitásait: Gróf Dégenfeld Józsefet, Csikszentkirályi Lestyán Adorján kir. tanácsost, Dr. Tüdös Jánost, Gróf Waldeck Frigyes stb.

Azt a fényt, azt a pompát, amit ott láttunk, leírni, a lehetetlenség határos. Békés Gyulánknak, szintársulatunk kitűnő művész tagjának rendezői zsenialitása igazán csodákat művelt. Ha a szótárban található összes dicsérő jelzőket mind felsorolnánk, akkor sem tudnánk kellőképpen méltányolni és megjutalmazni az ő fáradságot nem ismerő igyekezetét és buzgalmit.

A legőszintébb elismerés hangján kell megemlékeznünk dr. Gál Zoltán szellemes, ötletes konferálásáról és mindazokról, akik ezt az eztét olyan fényessé, olyan feledhetetlenné tették.

A jelenvolt hölgyek névsorát, amennyiben lehetett, a következőkben állítottuk össze:

Urasszonyok: Csikszentkirályi Kostyán Adorjáné, Ujhelyi Andrásné, özv. Rotschnekné,

dr. Tüdös Jánosné, Tóby Józsefné, Márk Endréné, Végh Gyuláné, dr. Popper Alajosné, dr. Balkányi Miklósné, Fenyő Sándorné, Lederer Miksáné, Geiger Sándorné, Lukács Árminné, Fürst Ödönné, Fleischmann Mórné, dr. Lukács Emilné, Kohn Lipótné, Weisz J. Leóné Kassa, dr. Hütter Károlyné, dr. Lányi Istvánné, dr. Balkányi Edéné, özv. Beckné, dr. Balázs Bertalanné, Mihály Sámuelné, Glück Edéné, Hegedüs Emilné, Schvarcz Ignácné, Unger Sámuelné, Debreceni Jenőné, Jónás Mórné, Fodor Jenőné, Ujlaki Henrikné, Deutsch Vilmosné, Nagykároly, Kupfer Jenőné, Sándor Imréné, dr. Lukács Béláné, dr. Szöllös Dezsőné, Vidovics Józsefné, Klein Ignácné, Hajdu Imréné, Keiner Adolfné, Kun Ignácné, Simonffy Béláné, Meisels Vilmosné, Nagy Sándorné, dr. Löfkovits Mártonné, Klein Józsefné, Ferenday Mártonné, Fürst Béláné, Adler Ignácné, Rózsa Lajosné, Blokszberg Simonné, Adler Ignácné, Schvarcz Lipótné, Groszmann Ignácné, Grünfeld Salamonné, dr. Tarján Leóné, Fischer Adolfné, Grünfeld Árminné, Kain Antalné, Lusztig Károlyné, Tafler Ignácné, Drucker Mórné, Drucker Henrikné Nyiregyháza, Lusztig Dezső, Pogány Árminné, Bleyer Mórné, Fischbein Hermina, Berger Vilmosné, Fried Emilné, Bleyer Adolfné, Schirf Henrikné, Grosz Nagy Ferencné, özv. dr. Müller Józsefné Hódmezővásárhely, Hochfelder Jakabné, Fényes Mórné, Horváth Jenőné, Simon Miklósné, Kerekes Józsefné, özv. Cengeri Ignácné, dr. Leitner Adolfné, Brüll Mórné, Grausz Sámuelné, Lichstein Jenőné, Nagy Jakabné, özv. Berger Henrikné, Berger Mórné, Tóth Istvánné, Mayer Jenőné, dr. Nyiri Ernőné, Engel Lászlóné, Vecsey Zoltáné, Berger Béláné Hadváz, Liink Lipótné, Letzter Józsefné, Berger Andorné, dr. Trvcányi Béláné, Boros Izidorné, — Szántó Gyözőné, Szász Adolfné, Peckó Ernőné, özv. Varga Jánosné, Varpa Elemérné, Rosinger Józsefné, dr. Weisz Józsefné, Hevesi Gyuláné, Bacsinszky Vladimírné, Buzásné, Kovács Józsefné, Granz Mórné, Weinberger Lajosné, Burger Jenőné, dr. Bruckner Ernőné, dr. Fejér Ferenczné, dr. Balkányi Emilné, Besznák Aladárné, Schvarcz Vilmosné, Hora Ferencné, Viener Adolfné, dr. Czako Zsigmondné, dr. Moskovits Miksáné, Gál Józsefné, Hegedüs Sándorné, Fisch Lajosné, Rickl Antalné, Klein Zsigmondné, Auszterhtz Árminné, dr. Ott Mórné, Jakab Mórné (K. Kaba).

Urleányok: Krausz Ilonka, Palyánszky Oreszt, Roth Ilonka, Hahnel Aranka, Gaál nővérek, Rickl Piroksa, Stern Ilona, Krót Erzsike, Szana Ella, Vecsey Berta, Boros Anuska, Latinovits nővérek, Herskovits Berta, Grünhutt Anna, Rózsa Irén, Veisz Leona, Zsigmondy Anna, Fischer Irén, Lukács Anna, Klein Etelka, Bruckner Aliz, Sír Piroksa, Lindenfeld Erzsike, Gaál Irén, Fényes Kornélia, Csengeri Juliska, Hegedüs Aliz, Unger nővérek, Simonfi Laura, Grósz Frida, Deitsch Viktória (N.-Károly), Guttmann Hermin, Fleischmann Lenke, Kallós Irén (Budapest), Balkányi Szilike, Vidovits Andrea, Perczel Karola, Bacsó Margitka, Perl Eugenia, Bleier Irénke, Meisetsz Lóri, Szabó Kató, Fráter Erzsébet, Deits Irén, Deits Zelma.

Szamosi—Stefaniai hangverseny.

Az est műsora.

A Debreceni Zenekedvelők Körének e hó 16-ikán tartandó hangversenye iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul, amit a szereplő művészek és a fényes teljesen érthetővé tesznek.

Szamosi Elza a következő operákból énekel áriákat:

Puccini: Manon, Saint Sae hs: Sámson és Delila, Mascagni: Parasztecsület, Bizet: Carmen.

Az utóbbiból a híres Habanerát, melyet nálánál jobban senki sem énekel. Ezenkívül

dalokat énekel, Chaminade, Weingartner és Tarnay szerzeményeit.

Stefaniai Imre zongorán előadja:

Bach—Busoni Chaconne-t, Wagner—Liszt: Tannhäuser nyitány, Liszt: Cnomenreigen és Tarantella di bravurát, továbbá több Chopin darabot, köztük az As-dur balladát, azonkívül Dohnányi Rapszódiaját és egy Schumann darabot.

A nazi jegyek árai: páholy 20 korona, ülőhely 4 és 5 korona, állóhely 2 korona. A jegyek Hegedüs és Sándor cégnél előjegyezhetők.

A győri eset elsimult.

Apponyi nyilatkozott.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Napokon keresztül foglalkoztatta az egész országban a közvéleményt és a sajtót az a kínos eset, melyet a győri püspök tulloyalitása idézett elő. Az incidens aktái most már teljesen lezáródtak Apponyi nyilatkozatával, melyet a képviselőház tegnapi, szombati ülésén tett Endrey Gyula interpellációjára.

Apponyi az interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy az esetről nyomban jelentést kért gróf Széchenyi püspöktől, ki mindjárt referált is. A püspök jelentéséből azt látta, hogy csakis pertöréssel lehet segíteni a dolgon és arra kérte a püspököt, hogy állítsa vissza a december 2-ika előtti statuspuot. — Miután ez megtörtént, a diákokat, kik más oldalról ugy is bocsánatot kérték, visszavették az intézetbe.

Apponyi interpellációs válaszát a Ház tudomásul vette.

Szines képek.

A király Debreczenben.

Kávéházi beszélgetés.

Egyik ur: (Finom illatu cigarettára rágyújt.) Hallotta a nagy szenzációt. Óriási, nagyon érdekes, páratlan! Ez aztán igazán meglepő.

Másik ur: De mi az? Az Isten szerelmért mondja már. Én már csigázok.

Egyik ur: Csak nem örült meg. Itt a kávéházban csigázni akar?

Másik ur: Igen csigázok, illetve az érdeklődésem van felcsigázva. Beszéljen, mert mindjárt megpukkanok.

Egyik ur: Akkor pukkan meg, ha megmondom, hogy mi az a szenzáció. Örömkönyeket fog sírni, igen örömkönyeket.

Másik ur: Már is sírok, nevetek, amint önnek jól esik. Beszéljen ember!

Egyik ur: Hát tudja . . . tudja, megjött a király.

Másik ur: A király . . . Debreczenbe jött. Hihetetlen. És nem volt semmi előkészület. Csak így meglepetésszerűen. De hisz ezt el sem hihetem. Miért, mi okból, éppen most jönne? Ne ugrasson itt.

Egyik ur: De én becsületszavamra mondom. Olvassa el a holnap reggeli lapokat.

Másik ur: De az Istenért, ne vicceljen. Hiszen ha megjött, csak hallott volna róla az ember.

Egyik ur: Inkognitóban jött.

Másik ur: Inkognitóban. Hát csakugyan itt van. Ez remek. És még panaszkodunk, hogy a király csak ritkán jön Magyarországra. Jaj, a tuláradó lojalitás majd szétveti fejemet. De mondja, hol van most a király?

Az üzletátalakítás

befejeztével az olcsó kézimunkavásár megkezdődött

●●●●● kézimunka és rövidáru üzletében, DEBRECZEN, Kossuth-utcza 15. szám. ●●●●●

KRAUSZ GYULA

Egyik ur: A király . . . hát nem tudja. Egyedül Szent-Királyinál kapható.

Másik ur: Uram, ön megőrült. A király Szent-Királyiuál van.

Egyik ur: Mit heveskedik. Igen, a nagy tőzsdében lehet kapni. Most jött egy millió.

Másik ur: Mit beszél. Millió király . . . Segítség! Megőrült! Mentők. Pincér.

Pincér: (Odamegy) Tessék parrancsolni. Talán valami baj van.

Egyik ur: Dehogy. Szaladjon át a nagytrafikba és hozzon egy doboz király-cigaretta 40 fillérért. Látja ezt az új cigaretta, amit most szivok.

Pnfi.

A bankkérdés.

A képviselőház üléséből.

Távirati tudósítás.

A képviselőház ülésének végén a győri interpellációs válaszon kívül még más szenzáció is akadt. Holló Lajos beszéde után ugyanis Gaál Gaszton állott föl szólásra és a miniszterelnököt nyilatkozattételre hívta fel a bankkérdés dolgában. Kijelentette, hogy a függetlenségi párt a kvótamegbeszélés megszavazásába ama ellenszolgáltatás fejében ment bele, hogy az önálló jegybank 1911-ig felállíttatik. Figyelmébe ajánlja ezt a kormányának.

A beszéd után Justh Gyula elnök Gaál Gasztonnak melegen gratulált, mire a függetlenségi párt nagyrésze zajosan tapsolt s éljenzett.

A folyosón természetesen Gaál beszédéről folyt a szó. Sokan körülvették Andrássyt, ki ezt mondta:

— Nincs abban a helyzetben, hogy becsületbeli kötelezettséget vállalhasson a bankkérdésben.

Politikai erkölcs dolgában senkitől leckét el nem fogad. A tüntető fiatal képviselőknek azt ajánlja: vegyék át a kormányt és csinálják meg az önálló bankot a maguk szakállára.

Egy másik csoport képviselők előtt ezt mondta Andrássy:

Andrássy kijelentésére valamennyire elcsillapultak a hullámok.

MŰVÉSZET ÉS IRODALOM.

Rabszolgák.

Vértessy Gyula novellás könyve.

Vértessy Gyula, akinek neve mint költő és elbeszélő egyaránt kellemes csengésű a magyar, de különösen a debreczeni közönség előtt, új novella-kötetének címéül a könyve első novelláját választotta. Nem azért, mert véletlenül e novella alakjai tanfériak s cselekménye az iskolában játszódik, abban a körben tehát, melynek az író is egyik tekintélyes, munkás egyénisége, hanem azért, mert ezek az alakok nem objektív szemmel vannak nézve, ahogy azt az elbeszélőtől várjuk, inkább belőlől, a költő szubjektív érzéseiből keltek életre. A hivatal rabigájának rabszolgái ezek az alakok, akik között az író rokonszenve a költői lelkek, a művészegyéniségek felé húz, azok felé a hajótöröttek felé, kiket az élet kegyetlensége arra kényszerített, hogy elalkudják lázadó ösztönüket, féktelen szabadságvágyukat, önértéküket és tehetségüket a kenyérért. Hősei kétszer halnak meg: egyszer, mikor lemondanak az álmaikról s másodszer, mikor az utolsó rögtöt dobja rájuk a sirás. Történetük nem izgatón fantasztikus, de igazán átértett belső élményekből szövődik s az olvasónak éreznie kell, hogy mikor az élet taposó malma e rabszolgáinak sorsát megkönnyezi vagy megmosolyogja, az gyengéd érzésű, széplelkű mentor karján az igazi élet, a mindennapi élet utjait járta be. Az izléses kiállítású kötetet a Franklin-Társulat adta ki; ára 4 korona.

Szerbia kész a háborúra.

Pallavicini kártérítést követel a postától.

— Távirati tudósítás. —

Belgrádi félhivatalosok jelentik, hogy Szerbiában a hadi készülődések egyre tartanak. Szerbia nem vár eredményt az európai konferenciától s bár elismeri a monarchia hadi fölényét, mégis kész megüzenni a háborút. Hadserégét amennyire lehet fejleszti, bombákkal és golyósórókkal látja el.

E nagyhangú fenyegetéseket sem Budapesten, sem Bécsben nem vették komolyan.

Berlin, dec. 12. A Voss. Zig. jelenti: Értésülések szerint a szerb kormány százezer sátrát rendelt, melyek februárban és márciusban szállítandók Belgrádba. A Voss. Ztg. e híréhez következő megjegyzést fűzi: Nem értjük, hogy mit akar csinálni Szerbia százezer sáttal. Az egész szerb hadsereg, az első és második korosztályt is beleszámítva összesen 38522 ember. Ezt a számot az orosz önkéntesekkel lényegesen növelhetik, de még akkor se lehet megközelítőleg se szükség annyi sátorra.

Sarajevó, dec. 12. Stadler érsek lapja a következőről értesül: Mostárban szerb gimnázisták a Jecke-féle drogériában kiállított király képet bemocskolták. Ezek a tanulók bepiszkították még azokat a zászlókat is, amelyeket a koronázási jubileum alkalmából több épületre kitétek. Egy fekete-sárga zászlót, amely Lazarevics Lázár házán volt, a diákok bemocskoltak. A lakosság között nagy az elkeseredés és csodálkoznak rajta, hogy Pittner báró kerületi rendőrőrnök a merénylők ellen még csak vizsgálatot sem indított meg.

Konstantinápoly, dec. 12. Pallavicini török nagykövetség háztérítést követel a postától. A bojkott mozgalom egyre tart. Drinapolyban egy nagy magyar cukorszállítmányt nem engedték a partra szállítani.

Két hangverseny körül.

A következő nyilatkozat közzétételére kértek fel bennünket:

Nyilatkozat.

A Debreczeni Zenekedvelők Társasága f. évi augusztus hóban tartott közgyűlésén alólirottakat bizta meg az egyesület művészi ügyeinek vezetésével.

E nagy felelősséggel járó tisztségünkben két irányelvet tűztünk ki magunk elé: hangversenyünk magas színvonalának biztosítását és dátumaink megállapításánál a közönség igényeinek kellő kielégítését, mely utóbbi, felfogásunk szerint abban áll, hogy tagjaink műveltségét a termynusok egymásrahalmazásával ne zavarjuk. Ezért előre elhatároztuk, hogy hangversenyt rendezünk. A napok meghatározásánál természetesen irányított bennünket az a körülmény, hogy kizárólag elsőrendű művészeket szerepeltetünk, akiknek estélyeik már hónapokkal előre, minden napra le vannak foglalva.

Kötelességünkhöz hiven közönségünkkel jó előre közöltük első hangversenyünk napját. Ezt ezúttal sem mulasztottuk el, hetekkel előre jelezvén a lapokban, hogy legközelebbi esténket folyó hó 18-án tartjuk.

Most arról értesülünk, hogy a Simonffy Emil ur igazgatása alatt álló „Zenekedvelők Köre” közvetlenül a mi hangversenyünk napja elé szurt egy másik terminust: f. hó 16-át.

Nevezett egyesületnek közönsége jórészt azonos a miénkkel és kétségtelen, hogy a két hangversenynek ily egymásmellé erőszakolását a közönség érzi meg.

Midőn a fenti tényállásra rámutatni kívántunk, célunk: magunkat a nagyközönség mindennemű megjegyzésétől és méltó felzudulásától eleve megkímélni.

Debreczen, 1908. évi dec. hó 12-én.

Dr. Kenézy Gyula,
P. Nagy Zoltán,

Dr. Tüdös Kálmán,
Nagy Vilmos,

Dr. Szilágyi Imre.

Regény-csarnok.

A nagy rejtély.

1 Regény.

I. FEJEZET.

A menyasszony tévedése.

„Mert ily módon ékesíték vala magukat a szent nők is, kik Istenben bíznak vala; valóban pedig azok saját férjeik parancsnoksága alatt; Ábrahámnak is így engedelmeskedék Sára, őt urának nevezvén; kinek leányai vagyrok mindaddig, míg jót cselekedtek s nem tettedtek semmitől csodálkozással.”

Az angol egyház házassági szertartását e jő ismert szavakkal fejezve be nagybátyám, Starkweather betevé könyvét és az oltár rácsozatán keresztül szívélyes érdekléssel tekint reám. Ugyanazon perczben nagy néném, Starkweatherné, ki mellettem állt, erősen vállamra ütött mondva:

„Valéria, asszony vagy már!”

Merre kóboroltak gondolataim? Hova lett figyelmem? Zavartabb voltam, semhogy számot adhattam volna önmagamnak állapotomról. Összerezzenve feltekinték férjemhez. Ő majdnem époly zavartnak látszék, mint én magam. Ugy hiszem ugyanazon perczben egy és ugyanazon gondolat merült fel mindkettőnk agyában. Lehetséges volt-e, hogy anyjának makacs ellenkezése daczára, mégis férj és feleség valánk?

Starkweather nagynéném válaszolt e néma kérdésre, másodsor is vállamra ütve.

„Vedd karját!” sugá, még pedig oly hangon, mintha már minden türelméből kiforgattam volna.

Férjem karjába fűzém karomat.

„Kövesd nagybátyádat.”

Erősen férjem karjába kapaszkodva követem nagybátyámat és a plébánost, ki a szertartásban segítette.

A két pap a sekrestyébe vezetett bennünket. A templom Londonnak egyik félreeső negyedében volt, mely a City és West-End közt terült el; a nap kellemetlen, borult volt, a légnyomasztó, és nedves. Szomorú kis násztársaság volt a miénk; egészen hozzá illett a borult naphoz és kellemetlen szomszédsághoz. Férjemnek semmi rokona vagy barátja nem volt jelen; családja, a mint már említém, nem helyeslé házasságát. Nagybátyámat és nagynénémét kivéve, részemről sem jelent meg senki; szülőim elhaltak, árva valék és igen kevés barátom volt. Szegény öreg atyám hűségese vén könyvvivője, Benjamin, mint örömapa szerepelt a menyegzőn. Zsenge gyermekkorom óta ismert s elhagyott helyzetemben olyan volt hozzám, mint az apa.

Az utolsó még hátralévő szertartás, mint rendesen, az aláírás volt az anyakönyvben. Az első zavarban s minden utasítás hiányában nagy tévedést követék el, még pedig olyat, mely némán, Starkweatherné véleménye szerint, jövendő bajok, ominózus hírmökének vala tekinthető. Férjem családi nevét irtam be saját vezetéknevem helyett.

„Hogyan!” kiálta nagybátyám leghangosabb s legvidámabb hangján, „már is elfeledted saját nevedet? — Jól van, jól! Reméljük, hogy soh'sem fogod megbánni, hogy oly szívesen váltál meg tőle. Próbálj újra szerencsét Valéria, — próbálj!”

Mozi!

Széchenyi kávéház. Ma este gazdag új műsor.

Szombaton este 8-tól reg. 2 óráig. Vasárnap d. u. 4-től 6-ig, este 8-tól reggel 2 óráig.

Mozi!

Stokholm (természetes.) — Robbanás bornyu (bohózat.) — Sűrű homok Szt. Mihályban (dráma.) — Tűz van (kacagató.) — Gyermekvédő egyesület (természetes.) — Colabriai rablók (szines — romantikus.) — Félős urnak félelmei vannak (mulattató.) Széchenyi kávéház.

Reszkető ujjakkal keresztül huztam első aláírásomat s bár igen rosszul, de úgy ahogy, megírtam leány nevemet:

Brinton Valéria.

Midőn férjemre került a sor, meglepetéssel vevém észre, hogy az ő keze is reszket, s hogy ő is szokott aláírásának igen szomorú példányát mutatni fel, csak óvás mellett engedte a felhívásnak.

„Rosz kezdet!” mondá, tollának felső végével első szerencsétlen aláírásomra mutatva: „Férjemmel együtt mondom — remélem, nem fogod megbánni!”

Még akkor, tudatlanságom és ártatlanságom napjaiban is, nagynémem babonás hitének e sajátságos nyilatkozata különös, nyugtalanító érzést ébresztett lelkemben. Valódi vigasztalás volt reám nézve, midőn férjem biztató kézszorítását érzem. Leirhatatlanul jól esett, midőn bucsuzáskor, nagybátyám szívélyes, kedves hangján szerencsét és boldogságot kívánt nekem. A jó lélek északvidéki falusi paplakából, (hol szülőim elhotta után eddig éltem) egyedül azért rándult fel Londonba, hogy megeskedtesen; s ő, valamint némán is úgy rendelkeztek, hogy délben már ismét elhagyják a fővárost.

Nagybátyám hatalmas erős karjaiba zárt s oly csattanós csókot nyomott ajkaimra, mit a járdataposók künn a diplomajtó előtt, kik a násznépet és új házaspárt lesték, okvetlen meghallottak.

„Teljes szívből egészséget és boldogságot kívánok neked, kedves gyermekem. Elég idős vagy már, hogy saját eszed után választ-hass, és — pardon Woodville ur, ön és én még igen új barátok vagyunk — és kérem Istent édes Valériám, hogy e választásod a jövőben szerencsésnek bizonyuljon. Házunk nélkül igen üres lesz; de nem panaszkodom kedvesem. Ellenkezőleg, ha életed ezen változása folytán boldogabbá leszel, én is boldog leszek. No, no, kedves, ne sirj, még nénédet is kihozod a sodrából, s az ő korában ez nem tréfa. Azonfelül a sírás megrontja szépségedet. Töröld meg szemeidet és nézz amoda a tükörbe, meglátod igazat mondtam. Isten veled, gyermekem, áldásom kíséreljen.”

Ezzel karjára füzte nagynémemet és sietve távozott. Bármennyire szeretém férjemet, szívem még is elszorult kissé, midőn leánykorom igaz barátja és támasza eltűnt szemeim elől.

Most következett a bucsuzás az öreg Benjámintól. „Sok szerencsét kívánok, kedves; ne feledjen;” mindössze csak ennyit mondott. De e szavak hallatára felmerültek emlékeimben a régi jó idők otthon, a kedves múlt. Apám idejében Benjamin vasárnap mindig nálunk ebédelt és soha sem jött anélkül, hogy urának gyermeke számára valami csekély ajándékot ne hozott volna. Ismét igen közel valék „szépségem megrontásához” (a mint nagybátyám nevezé) midőn arcomat oda tartám az öreg embernek, hogy csókoljon meg, s hallám, mint sóhajt fel fájdalmasan, mintha ő sem táplálna valami nagy reményeket jövő életem boldogsága iránt.

Férjem hangja magamhoz térített és eszméimet boldogító irányba terelé.

„Tán mennék, Valéria, nem?” kérdé. Megállítam távozás közben, hogy nagybátyám tanácsát kövessem. Más szavakkal, a tükörbe

néztem, mely a sekrestye kandallója fölött függött, nem ártott-e meg a sírás.

Mit mutat a tükör?

A tükörben magy, se a g lánnyuk, huszonhárom éves fiatal nőt látok. Épen nem olyan féle alak, mely az utcán magára vonja a figyelmet, miután a népszerű sárga haj és ép oly népszerű festett arc végkép hiányzik. Haja fekete; s most is, mint hajdan atyja kedvéért, nem a divat szerint van fésülve, de nagy hullámokban hátra van vonva a homlokról és feje bubján egy nagy csokorba kötve; (mint az a Médicei Venuson látható) úgy, hogy a nyak teljesen szabadon marad. Arcszíne halavány; a szenvedélyes felindulás perceit kivéve, soha semmi szín sem mutatkozik rajta. Szemei oly sötét-kékek, hogy rendesen feketéknek tartanak. Szemöldei jól ivezettek; de kissé túlságosan sötétek és jellemzők. Orra a sasorrok felé hajol, s kissé nagyknak látszik oly embe-
reknek, kik orrokra nézve igen szigorú igényekkel bírnak.

(Folyt. köv.)

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggyatás, és mindennemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ” össze nem tévesztendő más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt. Főraktár Debreczen: Központi drogériája. Városház épület.

Ékszer, zsebórát
bizalommal

jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél

■ lehet vásárolni ■

Debrecen, Piac-u. 24.

(Fehérló szálloda épület.)

Uj! kóser Uj!

Bodega.

Állandóan raktáron tartok mindenféle füstölt husokat, hideg felvágottakat, virslit, szalvát, liba-tepertőt. Zsir nagyban és kicsinyben jutányos árban kapható. Ugyazintén tisztán kezelt kávé kapható. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Kirschner Lipótné,

SIMONFY-U. 7.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak

SIKULIA!

A legjobb gyógy- és asztali üdítővíz

A Málnási forrásvíz

a gyomor-égést azonnal megszünteti

A gége, torok, tüdőgyomor, bél, vese, hólyaghurutos bántalmainál felülmulhatatlan.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő

Magyarországi főraktár:

A sós savanyu vizek királya

Brázay Kálmán Bpest József-körut 37. Telefon 59-46

Kapható minden gyógyszertár, drogéria és fűszerkereskedésben.

Csodaszép ékszer kiállítás

látható a

Löfkovits Arthur és Társacég

kirakataiban.

Okularium

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15. téleletemen. Wien, I. Kärntnerstrasse 39. Megfelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb. Színházi és távcsövek minden kivitelben dus választékban.

Zeis-Trieder látósövek.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon állandiját és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és láb- zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér- javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcoia.

A gyógyszerárakban 1 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér, 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE.

Alkalikus Natron Lithion gyógyviz

orvosiilag ajánlva: hagsavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. szám.

Faraktár Debreczenben:

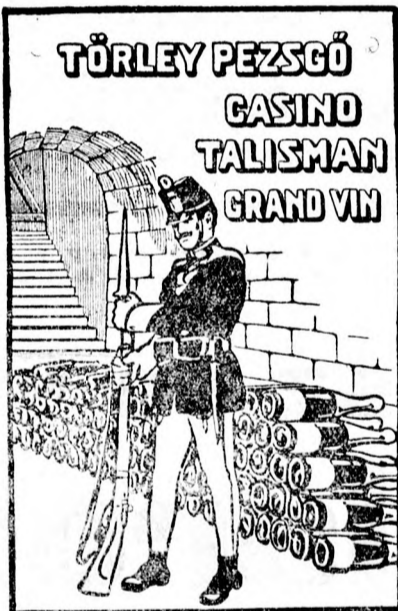
Komlóssy Lajos urnál

Debreczenben.

Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszer-üzletekben.

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZÉSZ FOGKRÉMA LEGJOBB

Serdülő leányok és fiuk

erősekké és vitorokká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsio

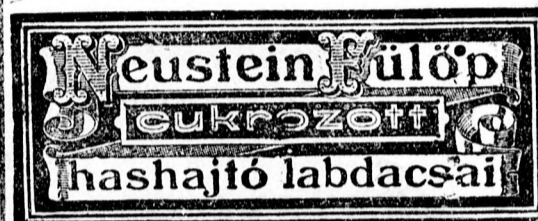
alakjában élvezik, amely az ösz- szes erősítő szerek között a leg- kiválóbb. — Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a leg- melegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes, mint a tejszin.

Könnyebben emész- tető, mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Legelősebb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULAI)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készitmé- nyeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál. könnyű székletétet szerez, vértisztító egy gyógyyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

s z é k r e k e d é s

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szívesen ves- zik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előreküldése mellett bérmentve

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk, „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomag- jainkon cégünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyosztára Szent Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható minden gyógyosztárban.

Elegáns façon!
Heti gyártás 15,000 pár.

Kitünő hírnevünket szolid alapelveinknek köszönhetjük.

Legnagyobb választék!
1200 munkás és hivatalnok.

Cipőáruinkat

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Honi ipar.

- Férfi cugos cipő, erős bőrből . . . . . frt. 3.30
- Férfi fűzős cipő, kitünő Box-bőrből . . . . . „ 4.50
- Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétáncipő . . . . . „ 5.75
- Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevaux- ből, igen könnyű, Goodyear varrott . . . . . „ 6.—
- Férfi cugos tisztí cipő, legfinomabb Chevauxból, sima . . . . . „ 6.50
- Férfi gombos cipő, 1-a Chevauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott . . . . . „ 7.—
- Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calf- ból, American Style . . . . . „ 7.50

Különlegesség

„Goodyear Welt”

árakban.

A jelenkor.

elismert legjobb minősége.

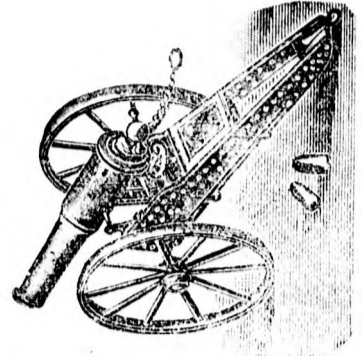
- Női fűzős cipő, erős bőrből . . . . . frt. 3.—
- Női gombos cipő, box bőrből . . . . . „ 4.25
- Női fűzős cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozása . . . . . „ 4.—
- Női fűzős cipő, 1-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott . . . . . „ 5.50
- Női gombos cipő, legfin. Chevauxból, Goodyear varrott, elegáns facon . . . . . „ 6.—
- Női cugos posztó cipő, körül bõrrel . . . . . „ 3.25
- Női posztó cipő magas szárral gummi slinglivel körül bõrrel . . . . . „ 2.50

Legnagyobb választék fél-, házi és gyermek- cipőkben. ● Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár részv.-társ. debreceni főraktára Piac-utca 48.

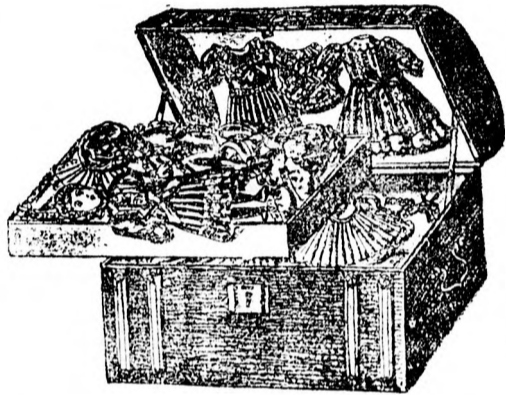
Megkezdődött Mentze Henrik

ujdonságok áruházában
DEBRECZEN, Kossuth-utca 4.

a nagy karácsonyi vásár.

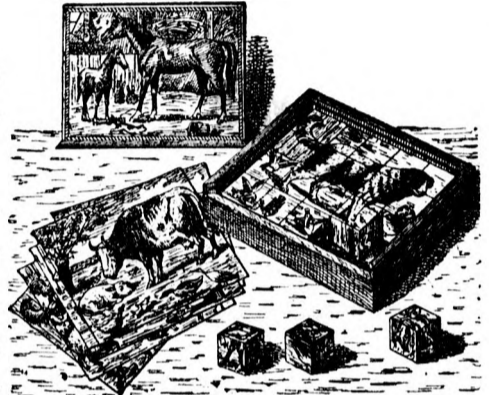
Gyermek játékok, háztartási cikkek, műiparú különlegességekből
óriási választék.

Olcsó szabott ár.

Pontos kiszolgálás.

Képes árjegyzék ingyen.

Légszesz és villamos

csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezeti, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izléseken átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József bronzműves

DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulthatatlan vívmánya a lefele égő légszeszlámpák 50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel $\frac{3}{4}$ rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak. Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Fuvarozási vállalat

Budapesten,

éves szerződéssel, állandó munkával, biztos megélhetés mellett szép jövedelemmel, nagyobb vállalat átvétele miatt

olcsón eladó.

Czim: D. J. Budapest, VII. Bibor-
utca 12.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélkífujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Poudert alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
a városházzal szemben.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debrecen, Piac-u. 72. sz. alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbir-
tokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre stb.

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kö-
tésére.

Az igazgatóság.

A Párisi

Nagy Bazár

Dégenfeld-tér 7. sz.

alatt,

a kenyér-piaczon van.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda

női divattermében, Főtér, városház alatt.

Alkalmi vásár

f. év decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban. Csakis finom divat-
cikkek: u. m. Costüm posztók, valódi gyapju ruha és blouz szövetek, színes
és fekete selymek. Női és gyermek felöltők: valódi szőrme és plüss kabátok,
boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi Paletok és Chállak.

Mult idényről visszamaradt felöltők félárban árultatnak ki.

Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetőség. Miskolcz.

40594—908. sz.

Pályázati hirdetemény.

(Kavics szállításának biztosítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak miskolci üzletvezetősége az alább felsorolt kavicsmennyiséget az 1909. évre biztosítani óhajtván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet. Az 1909. évi szükséglet a következő:

1. A hatvan-miskolczi, hatvan-salgótarjáni, szerencs-sátoraljaujhelyi és a miskolcz-kassai vonalon 15.000 m³ darabolt kavics, mely anyag tekintetében lehet trachyt, ryolit, tuff, vagy jobb mészkő, s az említett vonalak mentén, vagy közelében 5—7 cm. nagyságu darabokban adandók át. **Beszállítandó 1909. év március hó 1-től, 1909. év június hó 15-ig.**

2. A miskolc-füleki, salgótarján-ruttkai vonalon, vagy a szomszédos vonalon beszállítandó 7000 m³ felépítményhez való darabolt kavics 5—7 cm. nagyságu darabokban bazalt, vagy kemény trachyt kőanyagból. **Beszállítandó 1909. március 1-től, 1909. június 30-ig.**

3. A miskolc-füleki, salgótarján-ruttkai vonalon, vagy a szomszédos vonalon beszállítandó 2000 m³ bazalt darabolt kavics 3—5 cm. nagyságu darabokban, uttfentartáshoz. **Beszállítandó 1909. március 20-tól, 1909. július 15-ig.**

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati úrlapon teendők meg. A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő 122291/895. sz. általános, valamint a miskolczi üzletvezetőség által egyidejűleg kiadott pályázati feltételek alapján eszközözendő, mely feltételek alólról üzletvezetőségtől díjmentesen megszereshetők, s a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és valamennyi üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az általános szállítási feltételek az igazgatóság nyomtatványtárától készpénzfizetés mellett szereshetők be.

Az 1 koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok sértetlen és lepecsételt borítékban ezen külczimmel. „Ajánlat kavics szállítására 40594/908. számhoz“ 1909. év január hó 9-ike déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségének I. osztálya főnökéhez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 %-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1909. év január hó 8-a déli 12 óráig a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál teendő le, esetleg oda posta útján küldendő be. Letétjegy nem csatolandó az ajánlathoz.

Miskolcz, 1908. december hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

* Utánnnyomás nem díjaztatik.

Elsőrangú, jó megjelenésű képviselőt

keres a debreczeni iparkerület részére, jelentékeny **BETONÉPÍTŐ-
VÁLLALAT.**

Csak olyan urak, akik iparvállalatoknál, hatóságoknál kimutathatólag jól be vannak vezetve, küldjék ajánlatukat „W. F. 72935“ jelige alatt

Anonzen Expedition M. Dukes Nachf

Wien 1|1 czimre.

H Fest, mos, tisztit.

R Fest, mos, tisztit.

A Fest, mos, tisztit.

B Fest, mos, tisztit.
Fest, mos, tisztit.

É Fest, mos, tisztit.
Fest, mos, tisztit.

C Fest, mos, tisztit.
Fest, mos, tisztit.

Z Fest, mos, tisztit.

Y Fest, mos, tisztit.

M
ujtó k
kevesb
nek az
ket ell
ségi p
ellen i
mal,
dolgoz
riadna
pont t
s ádáz
dr. T
érezné
vet kis
minde

K
igyeke
hirdet
kifejez
de ser
feltétel
tisztá,
zafias
rágalo
nének
telessé
ben le
is, me
a tiszt

A
tik szer
régibb
ösztön
a legké
adó. A
irta:

K
rükké
meg, h
ne szit
Á
kik ritl
tás or
jük te
Á
nemzed
körülb
utak.